

SCHOOL EN LEVEN.

WEEKBLAD

VOOR OPVOEDING EN ONDERWIJS IN SCHOOL EN HUISGEZIN,

ONDER REDACTIE VAN

Verschijnt elken Donderdag.

JAN LIGTHART EN R. CASIMIR.

Prijs per jaargang van 52
nummers fr. p. p. f 3,90.

Te Groningen bij J. B. WOLTERS.

Redactie-adres:
Tullinhstraat 4, 's-Gravenhage.

Advertentiën 15 cent per regel.

WEES IN GEEN DING BEZORGD.

Opeens gooi ik alle boeken en schriften aan kant, ruim temidden van den chaos een klein plekje in, en ga aan jou schrijven, beste jongen.

Je bent mijn lotgenoot, en ik denk dikwijls aan je, zoo tusschen het verwisselen van mijn boeken in, of bij de kleine wandelingen naar beneden om een kopje thee of zoo iets.

Wat is 't leven toch, nietwaar? En wat is ons jonge leven toch? Zeg, is 't wel normaal, dat we ons afsjouden en pijnigen, maanden achter elkaar, bij onze boeken en achter onze schrijftafel? Ik heb in geen maanden de zee gezien en de boomen zijn kaal geworden, zonder dat ik hun bladeren heb zien vallen, en ze zullen wel weer groen worden, zonder dat ik hun bladeren heb zien knoppen en groeien, en jij? 't Zal jou wel eender gegaan zijn. Ik ben weer in de periode, dat ik soms duizelend mijn handen in mijn haar sla en zachtjes kerm: „Hoe kom ik klaar? hoe kom ik klaar!” Met jou is 't natuurlijk net eender, neen, nog een haartje erger, geloof ik, je temperament in aanmerking genomen. Ik heb weer tot lievelingsauteur den Prediker verheven, en dat 's altijd een veeg teeken, en ik heb zoo'n idee, dat jij, op weg naar je lessen, zachtkens diens troosteloze woorden murmelt: „Welk voordeel heeft een mensch toch van al zijn' arbeid, dien hij doet onder de zon? Waarvoor arbeid ik toch en doe mijne ziel gebrek hebben aan 't goede?”

Als ik je niets anders te schrijven had, dan 't voorgaande, had ik beter gedaan, mijn inktpot maar dicht te laten, nietwaar? Maar ik heb nog iets op 't hart.

Je verkeert dus heuschelijk en stellig in allerbenependste omstandigheden? Je snakt naar rust, naar verlossing uit je zorgen, en je maakt je ongerust, benauwd, gejaagd, angstig? Dat deed ik ook, tot daareven! En omdat er nu opeens zoo'n kalme rust, zoo'n heerlijke onbezorgdheid over me is gekomen, ben ik ook maar opeens aan 't schrijven getogen, want ik wou er jou ook in laten deelen.

Je kent me goed, door en door; je weet, wat ik voor invallen kan hebben, invallen, die tot me komen als stemmen van anderen tot me gezegd. Daarom zal je precies gelooven, wat ik je ga vertellen.

Ik had vanochtend gewerkt als een razende. Was Jacoba van Beieren in 1406 of in 1416 wettig gehuwd? Als de plechtigheid van 1406 haar wettig huwelijk was, wat was dan die van 1416? En Streckfuss geeft 1414? Wat nu te doen? Als ik zoolang op dit puntje blij hameren, hoe moet ik dan klaarkomen met de rest?

Toen leek 't me, of daar van alle kanten emmers vol geschiedenis uit werden gegoten, met bevel, al dat water op te drinken. Daar stroomde alles over me heen, in eindeloze opvolging: alle Hollandsche graven en gravinnen, alle Fransche generaals met hun bijbehorende vorsten, slik in! slik in! Alle regeeringsvormen van Frankrijk, alle hervormingen van Peter de Grootte, alle slachtoffers der Spaansche inquisitie, alle voorloopers, loopers en naloozers der Hervorming, slik in! slik in!

Ik kreeg 't zoo benauwd, dat ik opvloog en naar Karels kamer vluchtte, quasi om een papiermes, maar eigenlijk om eens even uit dien boekenrommel te zijn. Tegenover jezelf heb je altijd de meeste excuses noodig in examentijd, hé?

En toen ik voor zijn tafel stond en mijn handen bijna doelloos rondastten, of 't papiermes er misschien vanzelf zou willen invliegen, maar niet al te gauw liefst — toen werd opeens mijn blik getrokken door de groote fotografie naast de lamp, de fotografie van Karels klas, gemaakt even voor 't eindexamen. Al die twintig jongelui zaten „in de penarie”, de een min, de ander meer.

Maar groot was de angst en bezorgdheid van hem, die me daar van achter de anderen vlak in 't gezicht aankeek, met de groote donkere oogen in het flinke jongensgelaat.

Er hing voor hem meer af dan voor alle anderen, dat kan ik je nu zoo precies niet uitleggen. Maar weet, dat hij werkte van vroeg tot laat, dat hij buien had van zenuwachtige opwinding, van drukkende, verstikkende bezorgdheid, die hem half wanhopig maakten. Toen de eerste ploeg naar 't examen ging, werd hij ziek, en toen de eerste uitslag bekend werd, was hij niet onder de angstige, opdringende, popelende bent van belangstellenden — en den volgenden dag stierf hij. En toen de tweede ploeg zat te zwoegen en te zweeten, en daaronder de jongens, met wie hij gewerkt had, toen werd

hij uitgedragen naar ons heerlijk Eikenduinen, en neergelegd onder de hooge kastanjes, langs den duinrand, waar de zon door het loover glijdt en tintelplekken teekent op den grond en op de zerken, waar de duinwind de bladeren doet ritselen en het gras doet zingen — toen had hij rust. Alles, waarvoor hij zich zoo bezorgd had gemaakt, was van hem weggenomen.

En toen ik nu daar zoo stond en voortdurend in dat gelaat met die opvallend groote, beteekenisvolle oogen keek, toen dacht ik, hoe jammer 't toch was, dat hij zich zóó bezorgd had gemaakt, zich zóó afgetobd had, voor niets, voor niets. — En heel goed drong de wetenschap tot me door, zóó goed, dat ze gevoeld werd: „Wees niet bezorgd! Daar is immers een einde? Alle uwe zorgen kunnen weggenomen worden, ineens! Ik beloof U niet, dat Ik ze allen opeens zal wegnemen, maar Ik kan 't doen, en als Ik 't noodig vind, zal Ik 't doen!”

Toen werd 't zoo kalm en rustig in me. Juist doordat ik zoo heel goed de mogelijkheid inzag, om te ontkomen aan al wat ons kwelt en drukt, leek 't me zoo kwellend en drukkend niet meer: mijn last veranderde van een, die met doffe onderworpenheid werd gedragen, in een, die vol moed en lust en veerkracht opgebeurd werd — zóó zou ik door 't Leven gaan, telkens starende in de oogen van den Dood, om daar een opbeurenden blik uit te ontvangen en aanmoedigend te hooren: „Flink zoo, mijn kind, zóó verdien je, eens in mijn armen, aan mijn borst te rusten! Wees in geen ding bezorgd! Want elk oogenblik kan Ik je toewenken, dat 't nu genoeg is, en dat je je pakken moogt neerleggen om zelf gedragen te worden — naar Eikenduinen, nietwaar, mijn kind? Onder de hooge kastanjes aan den duinrand blijven vele plaatsen open, — en de wind zal niet ophouden te zingen door het helmgras!”

Zie, beste jongen, dat moest ik je schrijven, misschien doet 't je goed, 't te lezen, zooals 't mij goed deed, 't te voelen en neer te schrijven.

NANNIE VAN WEHL.